Lausuntopyyntö koulujen ja oppilaitosten loma-aikoja koskevasta muistioluonnoksesta

Juvan kunnan lausunto

Millaisia vaikutuksia näkisitte aiheutuvan koulutusjärjestelmälle, mikäli perusopetuksen loma-ajat muutettaisiin mallin esittämällä tavalla?

Ehdotettu muutos muuttaisi perusopetuksen lukuvuoden rakennetta tavalla, joka vaikuttaa koko koulutusjärjestelmään, ei pelkästään perusopetukseen. Keskeisenä hyötynä esityksessä nähdään työrauhan lisääntyminen ja opiskelun mahdollisesti parempi jaksottuminen. Vaikutusten arviointia on ilman käytännön kokemusta vaikea arvioida. Lisäksi muutos vaikuttaa koulutusjärjestelmän eri osien yhteensopivuuteen sekä niiden rajapintoihin. Käytännössä muutos on enemmän pedagoginen ja yhteiskunnallinen kuin taloudellinen tai siltä se näyttäytyy.

Millaisia vaikutuksia näkisitte aiheutuvan muille toimialoille / edustamallanne toimialalle, mikäli perusopetuksen loma-ajat toteutettaisiin mallin esittämällä tavalla?

Perusopetuksen loma-aikojen muutos vaikuttaa kunnan muihin toimialoihin. Vaikutukset kohdistuvat mm. varhaiskasvatukseen, jossa palvelujen kysyntä kohdentuu toisin lomajaksojen muuttuessa ja täydentävän varhaiskasvatuksen tarpeen muuttuessa. Vapaa-aika- ja nuoriso- sekä liikuntapalveluiden rooli korostuu loma-aikojen muutoksessa.

Muutos lisää myös perheiden arjen yhteensovittamisen haasteita. Vaikutukset jakautuvat epätasaisesti ja voivat korostaa eroja perheiden välillä. Vuosilomalain mukaan lomakausi on toukokuun alusta syyskuun loppuun ja ns. talviloma on annettava loka-huhtikuun aikana.

Esitetty muutos siirtää kustannuksia ja palvelutarpeita toimialalta toiselle ilman, että syntyy merkittäviä järjestelmätason säästöjä, ja edellyttää vahvaa poikkihallinnollista suunnittelua ja ennakointia.

Mitä muita yhteiskunnallisia vaikutuksia koulujen kesälomien siirtämisellä voisi näkemyksenne mukaan olla?

Koulujen kesälomien ajankohdan muuttamisella on vaikutuksia, jotka ulottuvat perheiden arjen järjestämisestä yhteishakuun ja sitä kautta jatkokoulutuspaikkojen rytmittämiseen.

Riskinä on, että vaikutukset kohdistuvat epäsymmetrisesti eri väestöryhmiin ja voivat siten lisätä eriarvoisuutta. Kaiken kaikkiaan vaikutukset ylittävät koulutusjärjestelmän rajat ja edellyttävät poikkihallinnollista arviointia.

Mikä on kantanne esitettyyn loma-aikamalliin?

Mallilla on sekä puolustajia että vastustajia. Keskeistä mallin onnistumisen suhteen on saada kaikki koulutusjärjestelmän osat toimimaan saman rytmityksen mukaisesti. Muutoin tästä ei ole juurikaan hyötyä tai siitä tulee suuria käytännön haasteita. Oppilaiden osalta voisi olla hyvä rytmittää kevätlukukausi kolmeen seitsemän viikon jaksoon ja syksy kahteen kahdeksan viikon jaksoon. Opetushenkilöstön enemmistö on mitä ilmeisemmin muutosta vastaan. Jaksaminen rytmitetään yleensä sen mukaisesti kuin on työjärjestykseen kirjattu, oli se loma missä kohdassa tahansa.

Miten suhtaudutte malliin, jossa koulutyö päättyisi kesäkuussa viikolla 24 viimeisenä arkipäivänä, helatorstain yhteyteen lisättäisiin yksi vapaapäivä ja koulutyö alkaisi elokuussa aikaisintaan viikolla 35 ensimmäisenä arkipäivänä, eli huhtikuun loppuun ei otettaisi viikon mittaista lomaa?

Tälle mallille tuskin löytyy kannatusta, koska syys- ja kevätlukukausi olisivat liian epätasapainossa.

Muut mahdolliset huomiot muistiosta.

-

Simoska Mervi
Juvan kunta

Salmi Velimatti
Juvan kunta/ sivistyspalvelut